

بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه بر سبک زندگی

احمد رادمنش^۱، فاطمه آقاجانی^۲

^۱ کارشناس ارشد جامعه شناسی، دانشگاه آزاد، بابل، ایران

^۲ کارشناس علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، بهشهر، ایران

چکیده

هدف این پژوهش بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه بر سبک زندگی دانش آموزان متوسطه دوم شهرستان آمل می باشد. در این پژوهش ابتدا به بررسی نظریات موجود درباره رسانه های جمعی و سپس به بررسی نظریات مربوط به سبک زندگی پرداخته و با استفاده از نظریات آنتونی گیدنز در خصوص سبک زندگی و تلفیق آن با نظریه کاشت جرج گرینر، به عنوان یک نقشه شناختی، چارچوب نظری مد نظر در زمینه میزان استفاده از تلفن همراه و تأثیر آن بر سبک زندگی را مشخص نمودیم و ابعادی همچون دینداری، بعد آموزشی و تحصیلی، بعد انحرافی، بعد مدیریت بدن و اوقات فراغت را از طریق فرضیه در دستور کار قرار دادیم. پژوهش حاضر پیمایشی می باشد. جامعه آماری از طریق نمونه گیری طبقاتی و بر اساس فرمول کوکران از بین ۱۲۳۶۷ دانش آموز دختر و پسر به حجم نمونه ۳۷۲ نفر دست یافتیم. ابزار مورد استفاده پرسشنامه محقق ساخته بوده که روایی آن به روش محتوایی و پایایی آن با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفته و با استفاده از نرم افزار SPSS به تجزیه و تحلیل داده ها پرداخته و برای آزمون رابطه بین متغیرهای تحقیق که در سطح فاصله ای و نسبی می باشند، از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردیده که نتایج حاکی از آن است که اکثریت دانش آموزانی که تلفن همراه دارند، از برنامه های اینترنت تلفن همراه استفاده نموده و بیشترین استفاده از برنامه های سرگرم کننده آن است که ۱۶۷ نفر یعنی ۴۴/۹ درصد می باشد همچنین ۱۵۱ نفر یعنی ۴۰/۶ درصد که بیشترین مقدار بوده تلفن همراه را برای ارتباط با خانواده استفاده نمودند و یافته ها نشان داد، در ابعاد مختلف سبک زندگی مقدار Sig از سطح معنی داری ۰/۰۵ کمتر بوده و این بدین معناست بین میزان استفاده از تلفن همراه و ابعاد مختلف سبک زندگی رابطه ی معنی داری وجود دارد.

واژه های کلیدی: سبک زندگی، تلفن همراه، دینداری، اوقات فراغت و مدیریت بدن.

۱- مقدمه

عصر حاضر را عصر انقلاب اطلاعاتی، انقلاب رایانه ای، فناوری های پیشرفته ارتباطی، عصر تحقق دهکده ی واحد جهانی و نظایر آن نامیده اند. به تعبیر «مک لوهان»، پیشرفت های سریع و روزافزون فناوری های ارتباطی، جهان گسترده ی پیشین را به دهکده ی کوچکی بدل کرده است که در آن، صاحبان فناوری های پیشرفته، بالادهی ها و کشورهای فاقد فناوری های مزبور پایین دهی های این دهکده را تشکیل می دهند. (منطقی، ۱۳۸۶)

طی چند دهه اخیر استفاده از «فناوری تلفن همراه» در سراسر جهان رواج و گسترش روز افزونی پیدا کرده است. به طوری که گزارشات اتحادیه بین المللی ارتباط از راه دور (به نقل از پیترز و آلکمیندز، ۲۰۰۸) حاکی از این است که در سال ۲۰۰۶ در حدود ۹۰/۹ درصد از افراد کشورهای توسعه یافته و ۳۲/۴ درصد از افراد کشورهای در حال توسعه دارای تلفن همراه بودند. تعداد مشترکین تلفن همراه در سراسر جهان از ۱۲/۴ میلیون در سال ۱۹۹۰ به ۵/۳ میلیارد تا پایان ۲۰۱۰ رسید و تخمین زده می شود نرخ نفوذ این فناوری در ۲۰۱۳ به ۹۵ درصد خواهد رسید. (کفایی و همکاران، ۱۳۸۸). در ایران نیز اگر به شمار استفاده کنندگان تلفن همراه دقت کنیم خبر از وقوع یک انقلاب در استفاده از وسایل ارتباطی می دهد. (سعیدی، ۱۳۸۵)

پس از اختراع تلفن، اندیشه تلفن بدون سیم که امکان ارتباط افراد با دیگران را فراهم آورد، مطرح گردید. از این رو فن آوری تلفن همراه، نخست برای حفظ امنیت کشتی های اقیانوس پیما، طراحی و به کار گرفته شد و در پی کارآمدی که تلفن همراه در این زمینه از خود نشان داد، به کارگیری آن در اتومبیل های پلیس آمریکا، مورد توجه قرار گرفت. مقاصد تجاری، هدف بعدی بود که برای تلفن همراه، تعریف شد و با گسترش بیشتر تلفن همراه، کاربردهای اجتماعی و تفریحی آن در حد گسترده ای مورد استفاده قرار گرفت. (مک گوین، ۲۰۰۵)

بررسی رشد و گسترش تلفن همراه حاکی از آن است که تاکنون هیچ فن آوری در طول تاریخ بشر به شدت تلفن همراه فراگیر نشده است. (بلینا و میسونی، ۲۰۰۹) گزارش می دهند که طی یک مقطع ده ساله (تا سال ۲۰۰۸) افزایش تلفن همراه، سه برابر سریع تر از سیستم های مخابراتی دیگر مانند تلفن ثابت و اینترنت بوده است.

رسانه ها از عوامل شکل گرفتن شیوه های رفتار هستند. رسانه ها از طریق پیام های خود بر فرهنگ، تفکر و نحوه جامعه پذیری افراد تأثیر گذاشته و به آن شکل می دهند.

تلفن همراه سامانه ارتباطی بدون سیم است که امکان دسترسی را در شرایط و جغرافیای متفاوت فراهم می کند. براین اساس تلفن همراه نماد «ارتباط همه جا حاضر» است این خصیصه، تلفن همراه را به مفهوم «جامعه مجازی فراگیر» نزدیک می کند. تلفن همراه به عنوان تکنولوژی کاربزماتیک در مقایسه با تکنولوژی های دیگر چون رایانه های لپ تاپ و تلفن ماشین تجسم فرهنگی پیدا کرده و به صورت گسترده ای وارد مسیر زندگی اجتماعی شده است (فورچونیتی، ۲۰۰۱، به نقل از عاملی، ۱۳۸۷).

۲- بیان مساله

گسترش ارتباطات به ویژه ارتباطات الکترونیک، جامعه جدید را چنان از جوامع پیشین متمایز ساخته که عصر نو را عصر ارتباطات و جامعه ی امروز را جامعه ی اطلاعاتی خوانده اند. در چنین عصری، تکنولوژی و رشد فناوری دیجیتالی موجب تغییرات شگرفی در وسایل ارتباطی، رسانه و نحوه انتقال پیام شده است. یکی از مهمترین ابزارهای نوین ارتباطی و اطلاعاتی در عصر جهانی شدن که کاربردهای روز افزونی در میان مردم جامعه ی امروز پیدا کرده تلفن همراه است. (رشکیانی، ۱۳۸۹)

تلفن همراه به مثابه نمادی از ارتباط همه جا حاضر (آملیا، ۲۰۰۶) یکی از پدیده های نو ظهور عصر الکترونیک و دنیای دیجیتال است که در دهه های اخیر جای خود را در بین افراد خانواده به ویژه جوانان در سطح جهان و نیز ایران باز کرده است. (کفایی و همکاران، ۱۳۸۸)

رسانه های نوین (تلفن همراه) به بخشی جدایی ناپذیر و بدیهی از زندگی روزمره ی ما بدل شده اند، به گونه ای که شاید بتوان گفت انجام امور بدون آن ها میسر نیست. تلفن همراه به عنوان رسانه ی غالب فردا، که همه رسانه های پیش از خود را در خود

جمع کرده است، در خصوصی‌ترین تا عمومی‌ترین عرصه‌های زندگی ما حضوری فراگیر و همه لحظه‌ای دارد. این امر باعث دگرگونی‌های زیادی در زندگی روزمره‌ی افراد شده است. (کلانتری و حسنی، ۱۳۸۷)

سبک زندگی از جمله مقولاتی است که در رشته‌های مختلف به خصوص جامعه‌شناسی در دهه‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. رسانه‌های جمعی در سطح اجتماعی جایگاهی را اشغال کرده‌اند که از آن جایگاه فرهنگ جریان یافته و اشکال سمبلیک و نمادین ریشه دوانده و توسعه می‌یابند. از آنجایی که امروزه اکثریت دانش‌آموزان شهرستان آمل دارای تلفن همراه هستند، و این تبدیل به یک مساله شده است و یک دغدغه و نگرانی برای خانواده‌هاست. و نمی‌دانند با این موضوع چگونه باید برخورد کنند. سؤال ما در این تحقیق این است که آیا رسانه‌های نوین (تلفن همراه) بر سبک زندگی دانش‌آموزان تأثیر دارد؟ آیا این موضوع بر بعد دینداری، آموزشی و تحصیلی، بعد انحرافی، مدیریت بدن و گذراندن اوقات فراغت آنها تأثیر داشته است؟ اگر داشته این تأثیر چگونه است؟ ابعاد و ساختار آن کدام است؟ جلوه‌های تجربی آن به چه شکل است؟

۳- اهمیت و ضرورت تحقیق

در سالهای اخیر تلفن همراه به عنوان یکی از پدیده‌های ارتباطی در دنیای امروز در بین تمام اقشار و گروه‌های مختلف جامعه گسترش پیدا کرده و حتی امروزه شاهد آن هستیم که بسیاری از دانش‌آموزان در مقاطع پایین تحصیلی نیز به تلفن همراه دسترسی دارند. (بیران و اخوان طباطبایی، ۱۳۹۰)

تأثیرات بسیاری که فناوری‌های جدید در دو دهه‌ی اخیر بر زندگی ما داشته و تا حدودی سبک زندگی ما را تغییر داده و این فن‌آوری‌های نوین به ویژه تلفن همراه در همه جا، حتی دور افتاده‌ترین نقاط راه یافته، و به نظر می‌رسد گسترش و شیوع و تأثیر آن در آینده بیش از پیش خواهد شد. و با توجه به اینکه رسانه یکی از عوامل مهم در تأثیر گذاری و فرهنگ پذیری افراد به شمار می‌رود. لذا ضرورت چنین تحقیقی با توجه به جامعه‌ی جوان کشورمان لازم به نظر می‌رسد اگر چه نباید استفاده از تلفن همراه را در بین کودکان و نوجوانان ممنوع کرد ولی می‌بایست راه حل‌هایی برای استفاده درست از آن ارائه داد. امروزه تلفن همراه به عنوان یکی از مظاهر فناوری ارتباطی نوین در زندگی فردی و اجتماعی بشر جایگاهی قدرتمند دارد.

در این پژوهش به دنبال آن هستیم تا تأثیر تلفن همراه را بر سبک زندگی دانش‌آموزان متوسطه‌ی دوم (پسر و دختر) شهرستان آمل در ابعاد دینداری، آموزشی، انحرافی، مدیریت بدن، و همچنین طرز گذراندن اوقات فراغت مورد بررسی قرار دهیم، تا ببینیم تلفن همراه چه تأثیری در این ابعاد دارد. تا بتوانیم آثار منفی این پدیده‌ی نوظهور را کم کرده و همچنین جنبه‌های مثبت این وسیله را باز شناسیم و مورد تأکید قرار دهیم. و آیا اساساً این پدیده‌ی نوظهور موجب آرامش و امنیت در خانواده‌ها می‌شود یا اینکه باعث اثرات منفی و نگرانی و استرس در خانواده‌ها می‌گردد.

با مسأله جهانی شدن و گسترش ارتباطات، آگاهی جوامع و فرهنگ‌ها نسبت به یکدیگر افزایش یافته است. این آگاهی سبب همگرایی و در عین حال خاص‌گرایی شده است. بنابراین رسانه‌ها به عنوان حاملان فرهنگ نقش مهمی در این مسأله به عهده دارند. در عین حال مصرف عرصه‌ای فعال در زندگی روزمره است که در ایجاد تغییر، دگرگونی و بازآفرینی اشکال متکثر فرهنگی پیش قدم است.

رسانه‌های جمعی در سطح اجتماعی جایگاهی را اشغال کرده‌اند که از آن جایگاه فرهنگ جریان یافته و اشکال متفاوت سمبلیک و نمادین ریشه دوانده و توسعه می‌یابند در این رابطه می‌توان گفت که رسانه‌ها بر شیوه رفتاری، نحوه سلوک و سلیقه‌های عمومی در جامعه و بر هنجارها اثر می‌گذارند. (مهرداد، ۱۳۷۹)

این فناوری سبک‌های زندگی جوانان را بیش از سبک‌های زندگی سایر گروه‌های سنتی تغییر داده‌اند. بنابراین یک مسأله جالب توجه این است که جوانان چگونه هویت خود را در جهان فناوری بر می‌سازند. از آنجا که حدود ۶۰ درصد جامعه ما را جوانان تشکیل می‌دهند، شایسته است که رابطه آنها با رسانه‌های همچون تلفن همراه و تأثیرات آن بر زندگی جوانان، با توجه به گسترش فوق‌العاده آن در جامعه‌ی ما، مورد توجه‌ی ویژه قرار گیرد.

در واقع گسترش جهانی فرهنگ مصرفی تا حدود زیادی مصرف را جایگزین پیوندهای طبقاتی و سیاسی می کند که مدت ها از مهم ترین عوامل هویت بخش زندگی مدرن به شمار می آمدند. (گل محمدی، ۱۳۸۹)

۴- اهداف کلی تحقیق:

این تحقیق به بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه بر سبک زندگی (مطالعه موردی دانش آموزان متوسطه ی دوم شهرستان آمل) می پردازد.

۵- اهداف فرعی تحقیق

دست یابی به الگوهای مصرف و میزان ساعات استفاده از تلفن همراه از سوی دانش آموزان.
بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه با سطح دینداری دانش آموزان.
بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه با بعد آموزشی و تحصیلی دانش آموزان.
بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه با بعد انحرافی.
بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه با مدیریت بدن دانش آموزان.
بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه با طرز گذراندن اوقات فراغت دانش آموزان.

۶- پرسش های پژوهش

ارتباط بین استفاده از تلفن همراه بر سبک زندگی دانش آموزان چگونه است؟
آیا بین میزان استفاده از تلفن همراه با سطح دینداری دانش آموزان رابطه ی معنی داری وجود دارد؟
آیا بین میزان استفاده از تلفن همراه و بعد آموزشی و تحصیلی دانش آموزان رابطه معناداری وجود دارد؟
آیا بین میزان میزان استفاده از تلفن همراه با بعد انحرافی رابطه ی معنی داری وجود دارد؟
آیا بین میزان استفاده از تلفن همراه و مدیریت بدن دانش آموزان رابطه معناداری وجود دارد؟
آیا بین میزان استفاده از تلفن همراه با اوقات فراغت دانش آموزان رابطه معنی داری وجود دارد؟

۷- روش تحقیق

پژوهش حاضر با توجه به نوع تحقیق و روش اجرای آن با توجه به اهداف و ماهیت موضوع تحقیق و امکانات اجرایی تحقیق پیمایشی می باشد. روش پیمایش یکی از شایع ترین روش های تحقیق در حوزه مطالعاتی علوم مختلف می باشد. که از بیان مسئله به عنوان دغدغه ذهنی محقق آغاز می شود و با بیان پیشینه یا مرور ادبیات، نظریات و فرضیات وارد حوزه عمل و میدان می شود و با تهیه پرسشنامه و ابزارهای دیگر ادامه می یابد، تا بالاخره محقق پس از جمع آوری داده ها به کمک علم آمار و نرم افزارهای آماری به پردازش، بحث و بررسی یافته ها می پردازد.

۷-۱- روش گردآوری اطلاعات

برای پژوهش حاضر از دو روش میدانی و کتابخانه ای به عنوان روشهای مرسوم گردآوری اطلاعات استفاده شده است.

۷-۲- ابزار جمع آوری اطلاعات

در پژوهش حاضر برای جمع آوری اطلاعات اسنادی از فیش برداری و در روش میدانی از ابزار پرسشنامه استفاده شده است.

۷-۳- جامعه آماری

جامعه مورد مطالعه ما در این پژوهش کلیه دانش آموزان متوسطه ی دوم شهرستان آمل می باشند که در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ مشغول به تحصیل می باشند. که جمعیت آن ۱۲۳۶۷ نفر می باشد. که از این تعداد ۵۹۱۴ نفر پسر و ۶۴۵۳ نفر دختر هستند که در رشته های مختلف تحصیلی مشغول به تحصیل می باشند (اداره آموزش و پرورش شهرستان آمل). برای تعیین حجم نمونه در این تحقیق از فرمول کوکران که یکی از پرکاربردترین روشها برای محاسبه حجم نمونه آماری است، استفاده کردیم. با توجه به جامعه آماری تعداد ۳۷۲ نفر به عنوان حجم نمونه در نظر گرفته شده اند. در فرمول کوکران معمولاً؛ حداکثر اشتباه مجاز (d) معادل ۰/۰۵، ضریب اطمینان ۰/۹۵، $t = ۱.۹۶$ و مقادیر p و q نیز هر کدام معادل ۰/۵ و حجم جامعه $N =$ در نظر گرفته می شود. مقدار P برابر با ۰/۵ در نظر گرفته می شود. (سرمد و همکاران، ۱۳۷۸)

روش نمونه گیری در این پژوهش روش نمونه گیری طبقه بندی می باشد. بدین صورت که از بین ۵۵ دبیرستان دخترانه و پسرانه در سطح شهرستان آمل، تعدادی به عنوان نمونه از نواحی مختلف شهرستان انتخاب شده و از هر دبیرستان جمعیتی را بر حسب پایه ی تحصیلی و سپس تعدادی متناسبی از پایه ی اول عمومی، دوم متوسطه، سوم متوسطه و پیش دانشگاهی، البته آنهایی را که دارای تلفن همراه بودند را انتخاب نمودیم. سطح تحلیل آن فرد و واحد تحلیل خرد می باشد.

۸- قلمرو مطالعه

در بحث قلمرو تحقیق مورد نظر آن را از سه بعد مورد بررسی قرار می دهیم:

۸-۱- قلمرو مکانی تحقیق

قلمرو مکانی اجرای پژوهش مورد نظر که در منطقه یا حوزه مدیریت آموزش و پرورش شهرستان آمل و در سطح مدارس متوسطه ی دوم این شهرستان می باشد، قرار دارد. یعنی جامعه آماری مورد نظر شامل کلیه دانش آموزان متوسطه ی دوم شهرستان آمل است.

۸-۲- قلمرو زمانی تحقیق

قلمرو زمانی اجرای پژوهش مورد نظر در سه ماهه اول سال تحصیلی ۹۴ - ۱۳۹۳ در سطح شهرستان آمل می باشد.

۸-۳- گسترده احتمالی موضوع مورد نظر

گسترده موضوع یا بعد موضوعی پژوهش مورد نظر عبارت است از: بررسی جامعه شناختی ارتباط بین میزان استفاده از تلفن همراه بر سبک زندگی، بدیهی است که این موضوع به عنوان یک مسئله پژوهشی جزئی بسیار کوچک، ولی فوق العاده مهم نهاد خانواده و آموزش و پرورش است که به عنوان نهادهای بسیار حساس اجتماعی محسوب می شوند و گستردگی آن عملاً به سایر نهادهای اجتماعی نیز کشیده شده است.

۹-آمار توصیفی:

آمار توصیفی پژوهش به قرار زیر می باشد:

۹-۱- جنسیت

جدول شماره ۱. توزیع پاسخگویان بر حسب وضعیت جنسیت

جنسیت	تعداد	درصد
پسر	۱۶۹	۴۵.۴
دختر	۲۰۳	۵۴.۶
کل	۳۷۲	۱۰۰

۹-۲- پایه تحصیلی

جدول شماره ۲. توزیع پاسخگویان بر حسب پایه تحصیلی

تحصیلات	تعداد	درصد
اول عمومی	۶۳	۱۶.۹
دوم متوسطه	۱۳۶	۳۶.۶
سوم متوسطه	۷۸	۲۱
پیش دانشگاهی	۹۵	۲۵.۵
کل	۳۷۲	۱۰۰

۹-۳- مدت زمان داشتن تلفن همراه و استفاده از آن

جدول شماره ۳. توزیع پاسخگویان بر حسب مدت زمان داشتن تلفن همراه و استفاده از آن

گویه ها	تعداد	درصد
کمتر از شش ماه	۳۳	۸.۹
شش ماه تا یک سال	۹۳	۲۵
یک تا دو سال	۱۰۲	۲۷.۴
دو تا سه سال	۸۶	۲۳.۱
بیشتر از سه سال	۵۸	۱۵.۶
کل	۳۷۲	۱۰۰

۹-۴- مدت زمان استفاده از تلفن همراه در طول شبانه روز

جدول شماره ۴. توزیع پاسخگویان بر حسب مدت زمان استفاده از تلفن همراه در طول شبانه روز

درصد	تعداد	
۱۲.۴	۴۶	کمتر از یک ساعت
۲۳.۶	۸۸	یک ساعت
۲۷.۴	۱۰۲	دو ساعت
۱۶.۴	۶۱	سه ساعت
۲۰.۲	۷۵	بیشتر از سه ساعت
۱۰۰	۳۷۲	کل

۹-۵- مدت زمان استفاده از خدمات اینترنت تلفن همراه

جدول شماره ۵. توزیع پاسخگویان بر حسب مدت زمان استفاده از خدمات اینترنت تلفن همراه در طول شبانه

روز

درصد	تعداد	
۱۰.۷	۴۰	استفاده نمی کنم
۱۰.۵	۳۹	کمتر از یک ساعت
۳۲.۸	۱۲۲	یک تا دو ساعت
۲۸.۵	۱۰۶	دو تا سه ساعت
۱۷.۵	۶۵	بیشتر از سه ساعت
۱۰۰	۳۷۲	کل

۹-۶- بیشترین استفاده از برنامه های اینترنت تلفن همراه

جدول شماره ۶. توزیع پاسخگویان بر حسب بیشترین استفاده از برنامه های اینترنت تلفن همراه

درصد	تعداد	
۴۴.۹	۱۶۷	برنامه های سرگرم کننده
۱۲.۹	۴۸	برنامه های خبری
۱۱.۳	۴۲	برنامه های آموزشی
۹.۱	۳۴	خرید اینترنتی
۲۱.۸	۸۱	سایر
۱۰۰	۳۷۲	کل

۹-۷- بیشترین استفاده و کاربرد از تلفن همراه

جدول شماره ۷. توزیع پاسخگویان بر حسب بیشترین استفاده و کاربرد از تلفن همراه

درصد	تعداد	
۴۰.۶	۱۵۱	ارتباط با خانواده
۲۲.۸	۸۵	ارتباط با دوستان هم جنس
۱۱.۳	۴۲	ارتباط با دوستان نا هم جنس
۱۵.۶	۵۸	استفاده از امکانات جانبی تلفن همراه
۹.۷	۳۶	سایر موارد
۱۰۰	۳۷۲	کل

وضعیت نرمال بودن متغیرهای تحقیق:

به منظور اینکه بتوان نوع آزمون را در مراحل تجزیه و تحلیل تشخیص داد، لذا لازم است وضعیت نرمالیت داده ها مورد بررسی قرار گیرد. لذا در این تحقیق با استفاده از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف نرمال بودن متغیرهای تحقیق را بررسی می کنیم و در صورت نرمال بودن متغیرها از آزمونهای پارامتری و در صورت غیر نرمال بودن از آزمون های ناپارامتری استفاده می شود. که کمیت آماری این آزمون در جدول ۸ درج گردیده است.

آزمون کلموگروف - اسمیرنوف

جدول شماره ۸. آزمون کلموگروف - اسمیرنوف

نتیجه آزمون	sig	متغیرها
نرمال	۰/۲۹	دینداری
نرمال	۰/۳۴	آموزشی تحصیلی
نرمال	۰/۱۵	سبک زندگی
نرمال	۰/۲۵	انحرافی
نرمال	۰/۲۱	مدیریت بدن
نرمال	۰/۱۹	اوقات فراغت

ملاحظه شده است که در تمامی متغیرهای پژوهش، مقدار sig از سطح معنی داری ۰/۰۵ بیشتر شده است، لذا این نتیجه حاصل می گردد که متغیرهای پژوهش دارای توزیع نرمال می باشند. بنابراین برای بررسی فرضیه های پژوهش از آزمون های پارامتری استفاده می گردد.

آمار استنباطی

فرضیه ۱: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه با دینداری رابطه ی معنی داری وجود دارد.
الف: آمار توصیفی

جدول شماره ۹. آمار توصیفی متغیرها برای بعد دینداری

تعداد	انحراف معیار	میانگین	
۳۷۲	۰۷۲	۳۰۳۱	استفاده از تلفن همراه
۳۷۲	۰۵۴	۳۰۱۹	دینداری

ب: آمار استنباطی

جدول شماره ۱۰. نتایج آزمون پیرسون برای بعد دینداری

متغیرها	ضریب پیرسون	sig (سطح معناداری)
استفاده از تلفن همراه و دینداری	۰.۱	۰/۰۴

با توجه به اینکه متغیرهای تحقیق دارای مقیاس فاصله ای-نسبی می باشد به منظور آزمون رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده می گردد. با توجه به اینکه در جدول پیرسون مقدار sig در سطح خطای ۰/۰۵ معنی دارمی باشد، نتیجه می گیریم که بین دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد. به عبارتی: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه با دینداری رابطه ی معنی داری وجود دارد.

فرضیه ۲ : به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه با بعد آموزشی و تحصیلی رابطه ی معنی داری وجود دارد.

الف: آمار توصیفی

جدول شماره ۱۱. آمار توصیفی متغیرها برای بعد آموزشی و تحصیلی

تعداد	انحراف معیار	میانگین	
۳۷۲	۰۷۲	۳۰۳۱	استفاده از تلفن همراه
۳۷۲	۰۵۸	۳۰۶۹	آموزشی و تحصیلی

ب: آمار استنباطی

جدول شماره ۱۲. نتایج آزمون پیرسون برای بعد آموزشی و تحصیلی

متغیرها	ضریب پیرسون	سطح معناداری (sig)
استفاده از تلفن همراه و بعد آموزشی و تحصیلی	۰.۴۸	۰/۰۰

با توجه به اینکه متغیرهای تحقیق دارای مقیاس فاصله ای-نسبی می باشد به منظور آزمون رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده می گردد با توجه به اینکه در جدول پیرسون مقدار sig در سطح خطای ۰/۰۵ معنی دارمی باشد، نتیجه می گیریم که بین دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد. به عبارتی: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه و بعد آموزشی و تحصیلی رابطه ی معنی داری وجود دارد.

فرضیه ۳: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه با بعد انحرافی رابطه ی معنی داری وجود دارد.

الف: آمار توصیفی

جدول شماره ۱۳. آمار توصیفی متغیرها برای بعد انحرافی

تعداد	انحراف معیار	میانگین	
۳۷۲	۰.۷۲	۳.۳۱	استفاده از تلفن همراه
۳۷۲	۰.۶۳	۳.۸۸	بعد انحرافی

ب: آمار استنباطی

جدول شماره ۱۴. نتایج آزمون پیرسون برای بعد انحرافی

متغیرها	ضریب پیرسون	سطح معناداری (sig)
استفاده از تلفن همراه و بعد انحرافی	۰.۳۵	۰/۰۰۲

با توجه به اینکه متغیرهای تحقیق دارای مقیاس فاصله ای-نسبی می باشد به منظور آزمون رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده می گردد. با توجه به اینکه در جدول پیرسون مقدار sig در سطح خطای ۰/۰۵ معنی دارمی باشد، نتیجه می گیریم که بین دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد. به عبارتی: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه و بعد انحرافی رابطه ی معنی داری وجود دارد.

فرضیه ۴: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه با مدیریت بدن رابطه ی معنی داری وجود دارد.

الف: آمار توصیفی

جدول شماره ۱۵. آمار توصیفی متغیرها برای بعد مدیریت بدن

تعداد	انحراف معیار	میانگین	
۳۷۲	۰۷۲	۳۰۳۱	استفاده از تلفن همراه
۳۷۲	۰۶۳	۳۰۷۸	مدیریت بدن

ب: آمار استنباطی

جدول شماره ۱۶. نتایج آزمون پیرسون برای بعد مدیریت بدن

متغیرها	ضریب پیرسون	sig (سطح معناداری)
استفاده از تلفن همراه و مدیریت بدن	۰.۵۸	۰/۰۰۱

با توجه به اینکه متغیرهای تحقیق دارای مقیاس فاصله ای-نسبی می باشد به منظور آزمون رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده می گردد. با توجه به اینکه در جدول پیرسون مقدار sig در سطح خطای ۰/۰۵ معنی داری باشد، نتیجه می گیریم که بین دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد. به عبارتی: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه و مدیریت بدن رابطه ی معنی داری وجود دارد.

فرضیه ۵: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه با اوقات فراغت رابطه ی معنی داری وجود دارد.

الف: آمار توصیفی

جدول شماره ۱۷. آمار توصیفی متغیرها برای بعد اوقات فراغت

تعداد	انحراف معیار	میانگین	
۳۷۲	۰۷۲	۳۰۳۱	استفاده از تلفن همراه
۳۷۲	۰۶۳	۳۰۹۶	اوقات فراغت

ب: آمار استنباطی

جدول شماره ۱۸. نتایج آزمون پیرسون برای بعد اوقات فراغت

متغیرها	ضریب پیرسون	sig (سطح معناداری)
استفاده از تلفن همراه و اوقات فراغت	۰.۴۵	۰/۰۰

با توجه به اینکه متغیرهای تحقیق دارای مقیاس فاصله ای-نسبی می باشد به منظور آزمون رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده می گردد. با توجه به اینکه در جدول پیرسون مقدار sig در سطح خطای ۰/۰۵ معنی دارمی باشد، نتیجه می گیریم که بین دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد به عبارتی: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه و اوقات فراغت رابطه ی معنی داری وجود دارد.

فرضیه کلی: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه با سبک زندگی رابطه ی معنی داری وجود دارد.
الف: آمار توصیفی

جدول شماره ۱۹. آمار توصیفی متغیرها برای سبک زندگی

تعداد	انحراف معیار	میانگین	
۳۷۲	۰.۷۲	۳.۳۱	استفاده از تلفن همراه
۳۷۲	۰.۳۲	۴.۱۰	سبک زندگی

ب: آمار استنباطی

جدول شماره ۲۰. نتایج آزمون پیرسون برای سبک زندگی

متغیرها	ضریب پیرسون	sig (سطح معناداری)
استفاده از تلفن همراه و سبک زندگی	۰.۴۸	۰/۰۰۴

با توجه به اینکه متغیرهای تحقیق دارای مقیاس فاصله ای-نسبی می باشد به منظور آزمون رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده می گردد. با توجه به اینکه در جدول پیرسون مقدار sig در سطح خطای ۰/۰۵ معنی دارمی باشد، نتیجه می گیریم که بین دو متغیر رابطه معناداری وجود دارد. به عبارتی: به نظر می رسد بین میزان استفاده از تلفن همراه و سبک زندگی رابطه ی معنی داری وجود دارد.

نتیجه گیری

ما در این پژوهش به دنبال رابطه میان میزان استفاده از تلفن همراه و سبک زندگی بوده و با توجه به صاحب نظران حوزه ارتباطات و رسانه و جامعه شناسی به نتایجی در این راستا دست یافتیم. رسانه ای چون تلفن همراه با تنوع برنامه ها و کاربردها و قابلیت های گوناگون می تواند سبک زندگی مخاطبان جوان جامعه آماری مذکور را در ارتباط قرار دهد. امروزه، فن آوری های جدید، مانند: اینترنت و تلفن همراه به شدت جای خود را در بین افراد خانواده ها و به ویژه جوانان، در سطح جهان و نیز ایران باز نموده است. در میان انبوه جمعیت چه در مترو، اتوبوس و یا سایر مکان های عمومی، بسیاری از افراد را می توان دید که در حال کار کردن با تلفن همراه هستند. مهمترین قشری که از این پدیده تأثیر می پذیرند، کودکان، نوجوانان و دانش آموزان هستند که به علت شرایط خاص سنی و روحی می توانند، اصلی ترین قربانیان خطرهای تلفن همراه به حساب آیند. یافته های این تحقیق نشان داد که اکثریت دانش آموزان متوسطه ی دوم

دارای تلفن همراه هستند. و بیشترین ارتباط افراد از راه تلفن همراه با والدین و ارتباط با خانواده می باشد که نتایج این قسمت از پژوهش، با نتایج مطالعه منطقی (۱۳۸۶)، هم سو است.

جوانان آینده سازان جامعه هستند و تهاجم برنامه ریزی شده فرهنگی دشمن نیز این گروه را هدف گرفته است و لذا توجه جدی تر به نحوه زندگی آنان (سبک زندگی) شامل رفتارها، ترجیحات و نگرشها و انگیزه های رفتار یک ضرورت و نیاز انکار ناپذیر است که بایستی مورد توجه جدی قرار گیرد.

تلفن همراه در جامعه ی ما گسترش فوق العاده ای یافته است. به گونه ای که با حضور چندین شرکت ارائه دهنده خدمات مرتبط با تلفن همراه و کاهش فوق العاده قیمت سیم کارت، تعداد کاربران این رسانه ارتباطی به سرعت در حال افزایش است. با توجه به خصلت ها و ویژگی های منحصر به فرد و متمایز این رسانه توجه به دگرگونی های حاصل از رواج آن و تأثیراتی که بر روی زندگی افراد می گذارد و تغییراتی که در نحوه ی انجام امور شخصی و جمعی به وجود می آورد، باید به طور خاص مورد توجه قرار گیرد. از سوی دیگر با توجه به جوانی جامعه ی ما نیازمند توجه ویژه به حضور همه لحظه ای این رسانه در زندگی جوانان و نوجوانان هستیم. به عبارت دیگر، این امر که رسانه های نوین ارتباطی به ویژه تلفن همراه، چه پیامدهایی در زندگی روزمره، هویت و سبک زندگی جوانان داشته اند، بسیار حائز اهمیت است.

سخن آخر این که، تلفن همراه، نظیر هر فن آوری دیگری حاوی آمیزه ای از نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدها است. از این رو ضرورت دارد، با بسترسازی های فرهنگی لازم از سوی نهادهای فرهنگی کشور از جمله آموزش و پرورش، امکان کاهش تهدیدهای تلفن همراه و افزایش فرصت های آن را پدید آورد.

منابع

۱. ببران، صدیقه و اخوان طباطبایی، مهنوش سادات (۱۳۹۰) بررسی نقش و تاثیرات تلفن همراه بر دختران دانش آموز دبیرستانی، فرهنگ ارتباطات، شماره ۱ صفحه ۱۲۰.
۲. رشکیانی، مهدی (۱۳۸۹). کارکرد و تأثیر تلفن همراه / ارتباط همه جا حاضر / فناورهای نو ۲۰ اردیبهشت.
۳. سعیدی، علی اصغر (۱۳۸۵). اثرات پایدار بر رفتار مصرف کننده، مطالعه موردی استفاده کنندگان موبایل در ایران، مجله جهانی رسانه، شماره اول.
۴. عاملی، سعیدرضا (۱۳۸۵). فرد گرایی جدید و تلفن همراه؛ تکنولوژی فرد گرایی و هویت، مجله الکترونیکی رسانه جهانی، شماره اول، بهار.
۵. کفایی، سیامک و فریده درفشی و سمیه گایگانی و همکاران (۱۳۸۸). نظر سنجی تلفنی از مردم تهران درباره تلفن همراه، موسسه تحقیقات همشهری.
۶. کلانتری، عبدالحسین و حسینی، حسین (۱۳۸۷). رسانه های نوین و زندگی روزمره: تأثیر تلفن همراه بر هویت و سبک زندگی جوانان، نشریه «رسانه»، شماره ۷۶، صفحه ۱۱۹.
۷. گل محمدی، احمد (۱۳۸۹). جهانی شدن، فرهنگ و هویت، تهران: نشر نی.
۸. مهرداد، هرمز (۱۳۷۹). نظریات و مفاهیم ارتباط جمعی، تهران: نشر فاران.

9. Amelia., S. R (2006), "New Individualism and Mobil Phone: Technology of Individualism and identity", In: Global Media Journal: Persian Edition, pp 3-3.
10. Bellina., L., Missoni., E. (2009). Mobile cell-phones (M-phones) in telemicroscopy: increasing connectivity of isolated laboratories. Diagnostic Pathology, 4(19).
11. McGuigan., J. (2005). Toward a sociology of the mobile phone. An Interdisciplinary Journal on Humans in ICT Environments, 1(1), 45-57.

12. Peters., O., Almekinders., J. J., Van., B., Roy., S., & Wessels., J.T. (2003). Motives for SMS use. Paper presented at the annual conference of the International Communication Association, San Diego, CA. [http:// doc.Utwente.nl/59780/1/Peters 03 motives](http://doc.Utwente.nl/59780/1/Peters_03_motives). Retrieved on April 27.